

Länstidningen

STOCKHOLMS LÄNS SÖDERTÄLJE TIDNING

Fredagen den 20 maj 1966

Årets spelmansstämma blev en solig folkfest

På Kristi Himmelfärdsdag hölls traditionell spelmansstämma på Torekällberget i Södertälje. Glad och entusiastmerande ledare för den okonventionella stämman — dit gäster kommit från både Katrinehelm, Nyköping och Närke — var folkskolläraren Gustav Wetter. Solen flödade. Det glänste i svartskornas silverspännen och färgen lyste i de vackra dräkternas gula och röda knätofs. Det var en stämning av glad och uppspelt folkfest denna dag på Torekällberget.

"De ser så innerligt glada ut när de spelar" sade Gustav Wetter, ordförande i Sörmlands spelmansförbund om ett spelanslag. Men i särskilt hög grad kan det gälla folkmusiknestorn Ragnar Schelén och den unga Kristina From från Gnesta. "Som spelade något för märkvärdigt", enligt den samlade expertisen.

* KUSSINLAOA BLEV FÖRSTA FIOLO

Riksspelmannen Ragnar Schelén, 80 år, gjorde stor succé med att spela Sotholmspolska tillsammans med spelmannen Erik Fogelström, 85 år. Det var sug i rytmerna och glädje i stråkarna.

Ragnar Schelén började spela när han var 13 år. Hans första fiol gjorde en snickare av en gammal russinlåda. Hans kunnande är genuint. Han är en självlärd mästare. Men under åren 1928—40 samarbetade och lärde han av den legendariske Hjort-Anders. I dag är Ragnar Schelén något av en ålderdom för de sörmländska spelmännen. En man med resning och stil och sällsynt musikalitet! Otaliga är de valser, polskor och gånglåtar som han komponerat. Många av dem är ännu oupptäcknade.

* GNESTAFLICKA - FRAMTIDSHOPP

Den unga Kristina From fick expertisen att lystra till när hon med stor inlevelse och fin musikalitet gav liv åt en gammal härjedalspolskas trolska toner.

Kristina From kommer från en gammal fin spelmansläkt. Morfar och morfars far var kända spelmän. Själv fick hon lust att spela, sedan hon under många år följt med sina föräldrar på spelmansstämmor. Hon började att spela för

Den stora publiken följde med stort intresse allt vad som hände under det fingerade sörrörlöppet som hölls på scenen i 1850-talsstil.

Daga spelmanslag, Gnesta, men spelar nu i Södertälje spelmanslag. I spelanskretsar knyter man stora förhoppningar till den gracila gnestaflickan med det ovanligt fina sinnet för folkmusik.

* POLSKA PÅ TRÄSKOFIOL

Spelmansstämman bjöd på mycken utsökt musik: valser av den gamle finurlige spelmannen August Widmark, den milt melankoliska "Tystbergavisan" som Sörmlands spelmän spelade vid prins Wilhelms begravning, "Korkskruvspolska" av den vandrande spelmannen Lindblom, "Hins polska när han hämtade Pinntorpafrun" och gnestavalsen.

Yngst men störst var Södertäljes spelmanslag som kom med 20 av sina 42 spelmän. De flesta var klädda i vackra sorundadräkter. Man spelade bl.a. en fin medelpadspolska i moll. "För här gläds vi i moll", som en medelpads spelman sade en gång.

Innan det var dags för allmän dans till spelmansmusik tog Gustav Wetter fram sin unika fattigmansfiol, en gammal träskofiol med svart tagel i stråken. På den spelade han en gammal skånepolska med fascinerande klangverkan.

* KULTURHISTORISK KURIOSA

Efter dansen följde en fingerad bröllopsmiddag i genuin 1850-talsstil. Brudparet vandrade upp till middagen, föregångna av klockaren-bönemannen och åtta spelmän, och till tonerna av en brudmarsch från Österåker. Gustav Wetter berättade sedan under middagens lopp många kulturhistoriska kuriositeter om allmogeseder i samband med bröllop.

Man fick lyssna till några av de låtar som spelades när olika maträtter serverades. Man sjöng bl. a. den gamla roliga Steklåten "Nu så kommer steka".

Alla agerade med humor och

fantasi, både brudpar, präst, klockare och rika fastrar. slutning på en fin spelmansstäm- ma i flödande sommarsol.

Bröllopet väckte resonans hos publiken och var en värdig av-

Text: 'DUKE
Bild: MATTS

Unga Kristina From från Gnesta fick expertisen att lystra till när hon spelade, en gammal härjedalspolska.

— Nu ska ni inte bli förskräckta när gamla gubbar tar i och sade riksseppelmannen Ragnar Schelén, 80 år, och klämde i m vackra Sotholmspolskan tillsammans med fine gamle spelmannen Fogelström, 85 år.